

UMBOÐSMAÐUR
BARNA

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis

Reykjavík 2. nóvember 2020

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á barnalögum, nr. 76/2003 (kynrænt sjálfræði), 204. mál

Vísað er í tölvupóst frá nefndasviði Alþingis, dags. 22. janúar sl., þar sem óskað var eftir umsögn umboðsmanns barna um framangreint frumvarp.

Með frumvarpinu er lagt til að við barnalög verði bætt nýjum ákvæðum sem mæla fyrir um foreldrastöðu trans fólks og einstaklinga með hlutlausa kynskráningu. Breytingarnar miða að því að tryggja réttindi foreldra sem breytt hafa skráningu kyns og gera þá jafnsetta öðrum foreldrum. Þar sem lög um kynrænt sjálfræði heimila einstaklingum að hafa hlutlausa skráningu kyns í þjóðskrá þarf löggjöfin að taka mið af því en það á ekki síst við um foreldrareglur barnalaga. Þá miða breytingarnar einnig að því markmiði að samræma íslenska löggjöf þeim veruleika að transkarlar geta gengið með börn og transkonur geta getið börn.

Samkvæmt 7. gr. Barnasáttmálans, samningi Sameinuðu þjóðanna um réttindi barnsins, sbr. lög nr. 19/2013, skal barn skráð þegar eftir fæðingu og á rétt til að þekkja foreldra sína og njóta umönnunar þeirra. Þá ber aðildarríkjum Barnasáttmálans að skuldbinda sig til að virða rétt barns til að viðhalda því sem auðkennir það sem einstakling samkvæmt 8. gr. sáttmálans. Að mati umboðsmanns barna ber stjórnvöldum þannig að tryggja að börn fái upplýsingar um uppruna sinn og að skráning foreldrastöðu endurspegli raunverulega stöðu foreldra gagnvart barni og sé ekki til þess fallin að mismuna fjölskyldum. Með hliðsjón af öllu framangreindu mælir því umboðsmaður barna með samþykkt frumvarpsins.

Virðingarfyllt,

Salvör Nordal,
Umboðsmaður barna